

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 12Co/40/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200261  
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8220200261.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne: A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX D., právne zastúpená advokátom: JUDr. Svätoslav Vaško, so sídlom Baštová 5/A, 085 01 Bardejov, proti žalovaným: 1/ A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX X.; 2/ A.. C. Z., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. M. XXXX/XX, XXX XX I.; 3/ S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. S. 1, XXX XX I., všetci traja právne zastúpení advokátom: JUDr. Lukáš Kišeľak, so sídlom Weberova 8, 080 01 Prešov; 4/ L. Z., W., so sídlom Y. XX, XXX XX I., U.: XX XXX XXX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou: MGA IURIS s.r.o., so sídlom Cukrová 14, 811 08 Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy žalovanou 4/ v prospech žalovaných 1/ - 3/, právoplatne im priznanej rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, o odvolaní žalobkyne a žalovaných 1/-3/ proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 9C/8/2020-136 z 30.06.2021 takto

### rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“) I. výrokom žalobu zamietol a II. súvisiacim výrokom o trovách konania rozhodol tak, že ich žiadnej zo strán nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil čl. 46 ods. 1 zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, § 137 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 440 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu vzniku poistnej udalosti, § 822, § 823 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodnom čase, § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, 2, 4, § 11 ods. 4, § 12 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1, 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 100 ods. 1, § 101, § 104, § 106 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 202 ods. 4, § 212 ods. 1, 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom ku dňu podania odvolania proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2C/71/2010 z 28.09.2015, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Pritom vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha voči žalovanej 4/ (poisťovni), aby titulom Z. jej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, uhradila za žalobkyňu škodu a to konkrétne nemajetkovú ujmu, žalovaným 1/ - 3/, ktorí ju ako poškodení utrpeli, v dôsledku žalobkyňou pod vplyvom alkoholu zavinenej dopravnej nehody, u žalovanej 4/ v rámci Z.

poisteným motorovým vozidlom a to tým, že pri tejto dopravnej nehode došlo k usmrteniu oboch rodičov žalovaných 1/ - 3/ a ktorý nárok na nemajetkovú ujmu bol žalovaným 1/ - 3/ už právoplatne priznaný (judikovaný) v nimi (rozumej v tomto spore žalovanými 1/ - 3/) iniciovanom spore voči žalobkyni (škodca), ktoré bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. 2C/71/2010 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 6Co/262/2016 z 19.12.2017 (ďalej tiež aj len „pôvodné konanie“).

4. V súdnej veci nebolo medzi stranami sporu rozporovaným jednako to, že osobné motorové vozilo, prevádzkou ktorého žalobkyňa dopravnú nehodu dňa 01.04.2007 spôsobila, bolo uvedené v poisťnej zmluve o Z. uzavretej so žalovanou 4/ a teda, že na žalobkyňu sa vzťahovalo poistenie zodpovednosti z tohto Z. a jednako nebolo sporným ani to, že v rámci Z., povinnosť žalovanej 4/, ako poisťovne nahradíť za poisteného poškodenému škodu na zdraví, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, zahŕňa aj povinnosť zaplatiť poškodenému nemajetkovú ujmu.

5. Sporným v konaní ostalo jednako to, (i) či sa žalobkyňa domáha žalovaného nároku voči žalovanej 4/ správne a zákonne formulovaným žalobným petitom a pri správnom „obsadení“ sporových strán a jednako, (ii) či si tento nárok žalobkyňa uplatnila voči žalovanej 4/ (poisťovni) riadne a včas, t.j. tak, aby aj žalovanej 4/ bolo, ako každej strane sporu, garantované základné ústavné právo na spravodlivý súdny proces.

6. V tomto smere dôvodnosť podania žaloby (uplatnenie si nároku riadne a včas) žalobkyňa odôvodňovala v prvom rade odvolávajúc sa na závery vyslovené v rozhodnutí krajského súdu č.k. 6Co/262/2016-222 z 19.12.2017. Krajský súd označeným rozsudkom rozhodoval ako súd odvolací, proti rozsudku okresného súdu č.k. 2C/71/2010-191 z 28.09.2015, ktorým okresný súd vo výrokovej časti priznal žalovaným 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2C/71/2010 boli žalobcami) voči žalobkyni (v konaní sp. zn. 2C/71/2010 bola žalovanou), nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú im úmrtím oboch rodičov, pri žalobkyňou zavinenej dopravnej nehode, a to žalovaným 1/ a 2/ v sume po 21 000,- Eur a žalovanému 3/ v sume 24 000,- Eur, ďalej okresný súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a napokon posledným výrokom rozsudku rozhodol o trovách konania. V uvedených okolnostiach, okresný súd poznamenal, že aj napriek tomu, že v zmysle cit. § 202 ods. 4 OSP v znení účinnom ku dňu podania odvolania proti uvedenému rozsudku okresného súdu, nebolo prípustným odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia, a contrario odvolanie bolo teda prípustným len proti výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia, pričom podľa v tomto rozhodnom čase účinného cit. § 212 ods. 1 OSP bol odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný a pritom sa v danej veci nejednalo ani o jednu z možností oslobodzujúcu odvolací súd od tejto viazanosti podľa cit. § 212 ods. 2 OSP, krajský súd napriek tomu, že okresný súd rozsudkom č. k. 2C/71/2010-191 z 28.09.2015 výrokom nerozhodoval o vedľajšom účastníctve žalovanej 4/ (poisťovne) v tomto pôvodnom spore a ani o jej povinnosti plniť nemajetkovú ujmu za žalobkyňu (škodcu), ktoré otázky tak, podľa okresného súdu ani nemohli byť predmetom odvolacieho prieskumu, sa predsa len týmito otázkami krajský súd zaoberal, pričom konštatoval, že žalovanej 4/, ktorá odmietla vstúpiť do konania okresného súdu sp. zn. 2C/71/2010 ako vedľajší účastník, nepochybne svedčal naliehavý právny záujem na výsledku tohto sporu a teda ak žalovaná 4/ chcela proti uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplatniť prostriedky procesnej obrany (napr. premlčanie a iné) mala do tohto konania okresného súdu ako vedľajší účastník vstúpiť s tým, že krajský súd súčasne judikoval, že ak osoba zodpovedná za škodu spôsobenú pri dopravnej nehode bola súdnym rozhodnutím zaviazaná k jej náhrade voči poškodenému, tak momentom právoplatnosti tohto rozhodnutia je táto osoba „... plne opodstatnená...“ a môže požadovať splnenie tohto svojho dlhu poisťovňou titulom Z. a to či už cestou dobrovoľného plnenia alebo cestou súdu. Uvedené závery krajského súdu, ktorými podľa okresného súdu boli do značnej miery neprijateľne „prejudikované“ (predurčené) závery rozhodnutia okresného súdu v tomto súdnom konaní, bez ohľadu na právomoc okresného súdu rozhodnúť v tejto veci podľa zákona a Ústavy SR a nie podľa judikátu v predmetovo inej veci, tak pochopila aj žalobkyňa a žalovaní 1/ - 3/, ktorí uvedené závery krajského súdu uchopili ako nemennú a danú konštantu a jasný záver, a ako takých sa ich v tomto konaní aj argumentačne dovolávajú.

7. Vzhľadom na uvedené, však podľa okresného súdu uvedené konštatovania krajského súdu, s ohľadom na rozsah a obsah ním posudzovaného odvolania v interakcii na výrokovú časť odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu v pôvodnom konaní, môžu byť v tomto súdnom konaní vzhľadom na jeho predmet, ponímané nanajvýš iba ako „odporúčania“ a nie ako konštatovania predurčujúce (determinujúce) a zväzujúce rozhodovanie okresného súdu v tejto konkrétnej veci, tak ako to dôvodia aj žalobkyňa a aj žalovaní 1/ - 3/. Abstrahujúc (odmysliac si) tak závery o tom, čo mala

či nemala žalovaná 4/ urobiť v skoršom konaní (sp. zn. 2C/71/2010) o náhradu nemajetkovej ujmy, iniciovanom dopravnou nehodou poškodenými žalovanými 1/ - 3/ voči žalobkyni, ktorá pri tejto dopravnej nehode škodu spôsobila, si z týchto záverov krajského súdu možno osvojiť iba ak „odporúčanie“ pre, za škodu zodpovednú žalobkyňu, o „možnosti“ domáhať sa žalobou voči žalovanej 4/ (poisťovni), titulom Z., nároku na zaplatenie (preplatenie) škody a teda aj nemajetkovej ujmy spôsobenej poškodeným (žalovaným 1/ - 3/), za ktorú škodu (ujmu) je žalobkyňa v zmysle právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 2C/71/2010 nepochybne zodpovedná. Uvedené „odporúčanie“ krajského súdu však automaticky neznamená, že žalobkyňa by mala byť bez ďalšieho, v tomto konaní aj úspešnou tak, ako to požala žalobkyňa a aj žalovaní 1/ - 3/. Žalobkyňa uvedené „odporúčanie“ krajského súdu napokon aj využila a podala žalobu, iniciujúc toto konanie a na okresnom súde bolo, aby vzhľadom na okolnosti veci nezávisle posúdil, jednako či tento žalobkyňou uplatnený nárok je alebo nie je dôvodným a jednako či bol tento nárok, hoc aj by bol dôvodným, uplatnený voči žalovanej 4/ (poisťovni) riadne a včas.

8. Pokiaľ ide o dôvodnosť žalobou žalobkyne uplatneného nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy právoplatne už v prospech žalovaných 1/ - 3/ voči žalobkyni judikovaného súdnym rozhodnutím zo skoršieho konania sp. zn. 2C/71/2010, v tomto smere ani okresný súd konajúci v danej veci nemal žiadne pochybnosti o tom, že tento nárok je dôvodným a to tak z hľadiska jeho právneho základu, ako aj z hľadiska jeho charakteru. Pokiaľ ide totižto o jeho právny základ, tak okresný súd už aj úvodom podotkol, že v tomto konaní nebolo sporným, že žalobkyňa v čase vzniku poisťovnej udalosti (dopravnej nehody 01.04.2007) nepochybne mala u žalovanej 4/ poistenú svoju zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla označeného v poisťovnej zmluve, ktorého prevádzkou dopravnú nehodu žalobkyňa napokon aj spôsobila a teda titulom tohto Z. sa žalobkyňa na právnom základe vyjadrenom v cit. § 4 ods. 4 zákona o Z., má právo voči žalovanej 4/ (poisťovni) domáhať, aby žalovaná 4/ za žalobkyňu zaplatila poškodeným škodu, za ktorú je žalobkyňa zodpovedná. Tento žalobkyňou žalobou uplatnený nárok je dôvodným aj pokiaľ ide o jeho charakter, pretože, ako už aj bolo v tomto rozhodnutí konštatované titulom Z., je poisťovňa podľa cit. § 4 ods. 2 písm. a) zákona o Z. povinná za škodcu zaplatiť poškodenému aj škodu na zdraví, ktorou sa v materiálnom slova zmysle rozumie aj škoda (ujma) nemajetková, tak ako je tomu aj v tomto prípade.

9. Čo do uvedených parametrov, teda okresný súd považoval žalobou žalobkyne uplatnený nárok voči žalovanej 4/ (poisťovni) za dôvodný, avšak bolo nutné zaoberať sa ešte otázkou, či tento nárok, hoc aj je dôvodný, či teda tento nárok bol voči žalovanej 4/ uplatnený riadne a včas, pretože ako to vyplýva aj zo znenia návrhu cit. § 4 ods. 2 zákona o PZP a aj z § 15 ods. 1 zákona o PZP, poistený (v danom prípade žalobkyňa) má právo, aby v rámci PZP poisťovateľ (čo je poisťovňa, v danom prípade žalovaná 4/) nahradil za neho poškodenému cit. „... uplatnené preukázané nároky ...“. Inými slovami, ak dôjde k poisťovnej udalosti a škodca by mal voči poisťovni titulom PZP nárok na nahradenie škody za ktorú zodpovedá, tak poisťovňa je k takémuto plneniu povinná nie automaticky, ale je povinná takéto plnenie za škodcu poškodenému nahraďovať iba ak, bol tento nárok u poisťovne či už samotným škodcom (§ 4 ods. 4 zákona o PZP) alebo priamo poškodeným (§ 15 ods. 1 zákona o PZP), riadne a včas uplatnený a súčasne (kumulatívne) aj preukázaný. A z uvedeného dôvodu, ak si dopravnou nehodou poškodení žalovaní 1/ - 3/, titulom PZP žalobkyne, priamo u žalovanej 4/ (poisťovňa) uplatnili nárok na náhradu (preplatenie) im, nimi vynaložených nákladov za pohreb pri dopravnej nehode zomrelých ich rodičov a tento nárok bol nie len uplatnený, ale bol aj preukázaný napr. faktúrami a pod., tak žalovaná 4/ titulom svojej zákonnej povinnosti im toto plnenie aj poskytla, čo bolo napokon v konaní taktiež preukázané listinnými dôkazmi, pretože, ako už bolo uvedené tento nárok z PZP bol u žalovanej 4/ nie len uplatnený, ale bol aj preukázaný faktúrami, t.j. tento nárok bol riadne uplatnený a žalovaná 4/ musela plniť, čo aj plnila.

10. Nemajetková ujma o náhradu ktorej sa podanou žalobou žalobkyňa v tomto konaní domáha, však už zo svojej podstaty nie je ľahko merateľnou či preukázanou, napr. faktúrami či bločkami a pod., tak ako je tomu pri škode majetkovej, pretože nemajetková ujma sa „odohráva“, resp. odzrkadľuje na pozadí ujmy majetkovej a to na psychike a v duševnej rovine poškodeného a častokrát je táto ujma vyššia ako ujma majetková, pričom jej sumu môže a je oprávnený ustáliť svojim právoplatným rozhodnutím súd, samozrejme za predpokladu, aj keď je to výnimočné, ak by jej výška nebola medzi poškodeným a poisťovňou spornou, tak by mohla byť suma nemajetkovej ujmy teoreticky ustálená aj ich dohodou. Inými slovami, aj v tomto prípade, aby si či už žalobkyňa, ako za nemajetkovú ujmu osoba zodpovedná alebo priamo poškodení žalovaní 1/ - 3/, mohli túto nemajetkovú ujmu uplatniť k náhrade u žalovanej 4/ (poisťovne), musela byť najsamprv suma, resp. výška tejto nemajetkovej ujmy

nie len uplatnená, ale aj ustálená, t.j. preukázaná rozhodnutím súdu, keďže v tomto konaní nebolo preukázaným, žeby sa jej náhrady označené subjekty domáhali u žalovanej 4/ ešte predtým, ako sa jej priznania a teda ustálenia začali domáhať poškodení žalovaní 1/ - 3/ podanou žalobou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2C/71/2010, t.j. v pôvodnom konaní. Inými slovami, pred podaním žaloby v súdnom konaní sp. zn. 2C/71/2010 nebol ani žalobkyni a ani poškodeným žalovaným 1/ - 3/ známy postoj žalovanej 4/ k sume tejto nemajetkovej ujmy, pretože si ju k náhrade u žalovanej 4/ riadne neuplatnili a tento postoj žalovanej 4/ nebol a nie je známym ani po rozhodnutí súdu vo veci sp. zn. 2C/71/2010, pretože žalovaná 4/ nebola stranou sporu v tomto označenom súdnom konaní, v ktorom tak ani nemohla voči sume tohto uplatneného nároku uplatňovať prostriedky svojej procesnej obrany. Ešte inými slovami, v tomto súdnom konaní sa voči žalovanej 4/ uplatňuje nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy, avšak žalovaná 4/, aj napriek tomu, že v zmysle PZP by ju mala v konečnom dôsledku za žalobkyňu (pôvodcu škody) poškodeným zaplatiť, nebola zainteresovaná v pôvodnom súdnom spore, aby mohla participovať na ustálení sumy tejto nemajetkovej ujmy uplatnením svojich prostriedkov procesnej obrany, čím podľa okresného súdu došlo na strane žalovanej 4/ k opomenutiu jej práva na spravodlivé súdne konanie, zhmotneného v jej práve vyjadriť sa k sume nároku o zaplatenie (plnenie) ktorého je už v tomto konaní žalovanou, t.j. tento nárok nebol voči žalovanej 4/ riadne uplatnený a preukázaný. V tomto súdnom konaní sa totižto od žalovanej 4/ žiada už iba zaplatenie finančného nároku, ktorého suma už bola právoplatne ustálená iným súdnym rozhodnutím, závery ktorého však okresný súd už v tomto konaní nie je oprávnený revidovať či pozmeňovať a žalovanú 4/ by mal už len zaviazat' k úhrade finančného nároku, na ustálení sumy ktorého, resp. včasnosti uplatnenia ktorého, však žalovaná 4/ neparticipovala. Žalovaná 4/ nielenže nemala možnosť sama bezprostredne uplatniť svoje práva v spravodlivom pôvodnom súdnom konaní o ustaľovaní sumy nemajetkovej ujmy, ale túto možnosť nemala ani sprostredkované skrz napr. ňou škodcovi ako poistenému (v tomto konaní žalobkyni, ktorá bola v pôvodnom konaní žalovanou) ustanoveného právneho zástupcu, skrz ktorého by žalovaná 4/ súdu v pôvodnom konaní „tlmočila“ svoje stanovisko k dôvodnosti a výške sumy nemajetkovej ujmy, resp. skrz ktorého by mohla žalovaná 4/ v pôvodnom konaní uplatňovať svoje procesné práva, keďže v rozhodnom čase vzniku poisťnej udalosti účinné znenie cit. § 11 ods. 4 zákona o PZP dokonca nie že poisťovní dávalo možnosť, ale ukladalo jej dokonca zákonnú povinnosť (imperatív) ustanoviť poistenému na jeho písomnú žiadosť právneho zástupcu v súdnom konaní o náhradu škody z PZP, ktorý imperatív je aj plne pochopiteľným vzhľadom na povinnosť poisťovne titulom PZP plniť škodu za poisteného, preto už zákonodarca majúci toto na zreteli, umožnil citovaným zákonným ustanovením poisťovni, aby sa aspoň skrz ňou poistenému ustanoveného právneho zástupcu, v prípadoch ak nebude v spore o náhradu škody z PZP poisťovňa priamo žalovanou (čo poisťovňa nemôže ovplyvniť, pretože pánom sporu je žalobca a nie poisťovňa, ktorá je v týchto súdnych sporoch žalovanou), aby sa teda mohla „spolupodieľať“ na ustálení dôvodnosti a výšky škody, t.j. aby mohla uplatňovať svoje procesné práva [napokon aj v tomto konaní uplatnený nárok aj na náhradu trov pôvodného konania voči žalovanej 4/ mohol byť iný, keby v pôvodnom konaní mala žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) žalovanou 4/ ustanoveného právneho zástupcu, pozn. súdu]. V danom prípade však v pôvodnom súdnom konaní poistená žalovaná, ktorá je v tomto konaní žalobkyňou, toto právo nevyužila a žalovanú 4/ o ustanovenie jej právneho zástupcu písomne nepožiadala. Vzhľadom na uvedené tak žalovaná 4/ nemohla v pôvodnom konaní uplatniť svoje procesné práva pri kreovaní nároku, ktorý sa od nej teraz žiada uhradiť. Na uvedených záveroch, že žalovanej 4/ nebol v pôvodnom konaní zaistený spravodlivý súdny proces, podľa okresného súdu, nič nemení ani skutočnosť, že žalovaná 4/ nevstúpila, resp. odmietla vstúpiť ako vedľajší účastník na strane žalovanej (pôvodcu škody) do súdneho konania sp. zn. 2C/71/2010 (pôvodné konanie), v ktorom sa ustaľovala suma tejto nemajetkovej ujmy, a to bez ohľadu na dôvody ktoré ju v tom čase k tomuto rozhodnutiu viedli, pretože jednako nikoho (okrem ak nie je žalovaným), nie je možné nútiť do sporu vstúpiť a jednako je pochopiteľným, že žalovaná 4/ nemusela mať ani naliehavý právny záujem na výsledku tohto sporu, aby chránila záujmy v pôvodnom konaní žalovanej (pôvodcu škody), pretože žalovaná (pôvodca škody) bola v súdnom konaní sp. zn. 2C/71/2010 „jediným“ subjektom voči ktorému bol tento nárok riadne uplatnený a teda v konečnom dôsledku mohlo byť žalovanej 4/ „jedno“ k náhrade akej sumy bude žalovaná, ako pôvodca škody zaviazaná, pretože, ako už bolo uvedené voči žalovanej 4/ v súdnom konaní sp. zn. 2C/71/2010 tento nárok legitímne uplatnený nebol a aj keby bola žalovaná 4/ iba vedľajším účastníkom, tak rozsudok vo veci by ju ako vedľajšieho účastníka aj tak nezaväzoval, no a napokon, keďže v pôvodnom konaní žalovaná ako škodca škodu spôsobila pod vplyvom alkoholu, tak žalovaná 4/ by v zmysle cit. § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, mala aj tak voči nej právo regresnej náhrady (ktoré žalovaná 4/ uplatnila aj v tomto konaní), takže aj z tohto uhla pohľadu je tak pochopiteľný dôvod žalovanej 4/ do pôvodného konania ako vedľajší účastník konania nevstupovať. Uvedené by sa však zmenilo, ak by poškodení 1/ - 3/ ako žalobcovia a páni sporu, popri pôvodcovi škody (v tomto

konaní žalobkyňa), v súdnom spore sp. zn. 2C/71/2010 o náhradu tejto nemajetkovej ujmy zažalovali okrem škodcu aj žalovanú 4/ (poisťovňu), ktorá by sa tak bez ohľadu na svoj nesúhlas, ktorý by bol v tomto prípade irelevantným, stala a musela stať stranou sporu, čo sa však v danom prípade nestalo, aj napriek tomu, že žalovaní 1/ - 3/, ktorí v pôvodnom konaní mali dispozičné právo so žalobou, boli kvalifikovane právne zastúpení.

11. Vzhľadom na uvedené, mal tak okresný súd za to, že na to, aby žalovaná 4/ (poisťovňa) mohla byť titulom PZP legitímne zaviazaná k úhrade nemajetkovej ujmy poškodeným namiesto pôvodcu tejto ujmy, mal byť tento nárok voči poisťovni (žalovaná 4/), ako voči „žalovanej“ riadne uplatnený už v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 2C/71/2010, v rámci ktorého bol posudzovaný tento nárok z hľadiska včasnosti, ako aj sumy tejto uplatnenej náhrady tak, aby sa žalovaná 4/ mala možnosť v rámci procesnej obrany „žalovaného“, t.j. k tejto náhrade povinného subjektu, k týmto okolnostiam riadne vyjadriť, čo sa však v danom prípade nestalo a to aj napriek tomu, že jednako poškodení žalovaní 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2C/71/2010 boli žalobcami), ktorí žalobou iniciovali konanie sp. zn. 2C/71/2010 boli od počiatku kvalifikovane právne zastúpení a jednako aj napriek tomu, že už aj v čase prebiehajúceho súdneho sporu sp. zn. 2C/71/2010 bola známa judikatúra o tom, že pasívna vecná legitímácia v spore o náhradu škody z PZP svedčí titulom tzv. nepravnej solidarity popri škodcovi aj poisťovni (v danom prípade žalovaná 4/) s tým, že v rozsahu poskytnutia plnenia nemajetkovej ujmy poškodenému jedným z nich by zanikol záväzok druhého povinného subjektu. V tomto smere podľa okresného súdu neobstojí ani argumentácia, že v čase sporu sp. zn. 2C/71/2010, nebola ešte ustálenou judikatúra súdov v oblasti povinnosti poisťovne titulom PZP nahradiť namiesto škodcu poškodenému aj nemajetkovú ujmu, pretože jednako, ako to uviedol aj Ústavný súd SR (I. ÚS 310/2019 z 20.08.2019) aj neskôr formulovaný právny názor sa aplikuje do minulosti retrospektívne a nie retroaktívne, z dôvodu že súd právo netvorí, ale ho iba nachádza, preto je neprípustným, aby ani na právne vzťahy z minulosti boli aplikované mylné právne názory, takže ak by bola v spore sp. zn. 2C/71/2010 ako žalovaná označená aj poisťovňa (žalovaná 4/), súd by sa už v tomto pôvodnom spore musel vysporiadať s jej pasívnou vecnou legitímáciou, ktorého záver by bol preskúmateľným vyššou súdnou inštanciou s prípadným uplatnením nároku na náhradu škody nesprávnym úradným rozhodnutím skrz prizmu neskorších retrospektívne aplikovaných nových právnych názorov a jednako už v roku 2013 bol známy rozsudok SD EÚ sp. zn. C 22/12 z 24.10.2013 vo veci G., ktorým žalobkyňa, ako aj žalovaní 1/ - 3/ argumentujú aj v tomto konaní, pričom vo veci sp. zn. 2C/71/2010 bolo rozhodnuté okresným súdom až 28.09.2015 a krajským súdom 19.12.2017, takže žalobcovia mohli kedykoľvek počas súdneho konania sp. zn. 2C/71/2010 navrhnúť rozšírenie žaloby na náhradu nemajetkovej ujmy aj voči poisťovni (žalovaná 4/), čo sa však nestalo.

12. Namiesto toho, sa žalobkyňa, ako pôvodca škody domáha podanou žalobou voči žalovanej 4/ (poisťovni), ktorú žalobu žalobkyňa zafinovala ako „žalobu v prospech tretieho“ a to v prospech poškodených žalovaných 1/ - 3/, zaplattenia už v inom súdnom konaní právoplatne ustáleného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a to tak, aby žalovaná 4/ túto ujmu, k zaplatteniu ktorej bola žalobkyňa právoplatne zaviazaná rozsudkom sp. zn. 2C/71/2010 z 28.09.2015, zaplatila poškodeným žalovaným 1/ - 3/ namiesto žalobkyne, čím by žalovaná 4/ zbavila žalobkyňu tohto záväzku voči poškodeným žalovaným 1/ - 3/. Keďže tzv. „žaloba v prospech tretieho“ je procesnou novotou a v tomto smere ešte nie je rozvinutá ani judikatúra súdov, keďže tento typ žaloby nie je upravený a legislatívne regulovaný ani civilným procesným kódexom, okresný súd vychádzajúc z prvých rozhodnutí (lastovičiek) naznačujúcich možnosť využitia tohto inštitútu, ako legitímneho nástroja na ochranu práv žalobcu a tretej osoby (subjektu) vyvodil (abstrahoval), že tento typ žaloby by aplikáciou analógie legis prichádzal do úvahy jednako v prípadoch (i) kde by poškodený v pozícii žalobcu, nemal k dispozícii iný právom regulovaný nástroj ochrany jednako voči nečinnosti (pasivite) poškodenej tretej osoby a jednako voči nečinnosti k plneniu povinnej poisťovne - žalovanej (Najvyšší súd SR sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018 - poškodený, ktorému bolo odcudzené ešte ním nesplatené vozidlo sa žalobou proti poisťovni domáhal namiesto seba zaplattenia plnenia v prospech poškodenej leasingovej spoločnosti, ktorá bola vlastníkom odcudzeného vozidla a ktorá bola nečinnou domáhať sa sama tohto nároku voči poisťovni), a tiež v prípadoch (ii) kde by jeden súdny spor mohol v sebe kumulovať viac súdnych sporov týkajúcich sa tej istej veci, t.j. v prípadoch kde by takáto žaloba napomohla kumulácii viacerých súdnych sporov do jedného súdneho sporu, čím by sa eliminovalo drobenie, resp. násobenie viacerých súdnych sporov (viď. žalobkyňou predložený odborný článok z Bulletinu slovenskej advokácie č. 1 - 2/2020). Inými slovami, okresný súd mal za to, že aj napriek tomu, že inštitút tzv. „žaloby v prospech tretieho“ je síce novým, avšak životom vyžiadaným inštitútom, teda aj napriek tomu, že tento inštitút nie je právne regulovaný, tak v podmienkach aktuálnych spoločenských vzťahov s využitím analógie iuris, je tento inštitút podľa

okresného súdu prípustným a vzhľadom na ad hoc okolnosti tej ktorej veci je aj aplikovateľným. Tak ako bolo uvedené doterajšia skromná súdna rozhodovacia prax vymedzila zatiaľ dva predpoklady jej uplatnenia a to je (i) neexistencia žiadneho iného právneho prostriedku zjednania nápravy a (ii) kumulácia viacerých súdnych sporov do jedného.

13. V danom prípade sa však podľa okresného súdu nejedná ani o jeden z uvedených prípadov, pretože v danom prípade je žalobkyňou zo žiadneho uhla pohľadu nie osoba poškodená, ale je ňou pôvodca škody, ktorá sa mohla potom, ako by uhradila poškodeným nemajetkovú ujmu samostatnou žalobou domáhať voči žalovanej 4/ (poisťovni) na zaplatenie tohto nároku (čo samozrejme žalobkyňa neučinila, súc si pravdepodobne vedomá regresného nároku poisťovne voči nej, keďže dopravnú nehodu spôsobila pod vplyvom alkoholu) a aj poškodení žalovaní 1/ - 3/ mohli o náhradu tejto ujmy žalovanú 4/ (poisťovňu) žalovať už v pôvodnom konaní sp. zn. 2C/71/2010, čo však neučinili a v tomto pôvodnom súdnom konaní žalovaná (v tomto konaní je žalobkyňou) ani v súlade so zákonom nepožiadala poisťovňu (žalovanú 4/) o ustanovenie jej právneho zástupcu. Inými slovami, žaloba v prospech tretieho by mala slúžiť na „zaplátanie“ medzery v zákone pri neexistencii iného účinného prostriedku ochrany a nie na „zaplátanie“ zanedbaných povinností resp. možností sporových strán v iných súdnych konaniach a taktiež v jej dôsledku by sa súdne spory mali koncentrovať a nie drobiť, tak ako je tomu v tomto prípade, keďže jednako žalobkyňa sa podanou žalobou a aj žalovaní 1/ - 3/ v prospech ktorých bola táto žaloba podaná, sa ňou snažia obísť existujúce a im zákonom priznané prostriedky obrany, ktorými sa mali a mohli legitímne domáhať od žalovanej 4/ svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a tým sa snažia „zaplátať“ svoje procesné pochybenia z pôvodného súdneho sporu a jednako v tomto súdnom spore uplatnený nárok mohol a mal byť komplexne vyriešený už v súdnom spore sp. zn. 2C/71/2010 (koncentrácia sporov).

14. Poukazujúc na uvedené, okresný súd z dôvodu, že žalobou uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nebol voči žalovanej 4/ uplatnený riadne, t.j. tak aby sa k jeho podstate mala možnosť vyjadriť v spravodlivom procese, ktorý nedostatok nie je podľa okresného súdu možné dodatočne konvalidovať ani inštitútom tzv. „žaloby v prospech tretieho“, žalobu žalobkyne, ktorou sa v podstate domáhala voči žalovanej 4/ iba akéhosi výkonu („exekúcie“) právoplatného rozsudku sp. zn. 2C/71/2010 z 28.09.2015, zamietol s tým, že poškodení žalovaní 1/ - 3/ majú voči žalobkyňe (pôvodca škody) exekučný titul v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku sp. zn. 2C/71/2010 z 28.09.2015, takže v už nimi začatých exekučných konaniach sa majú možnosť domôcť zaplatenia im právoplatne priznanej nemajetkovej ujmy, keďže žalobkyňa je v produktívnom veku, je zamestnaná (pracuje v Českej republike, aj keď súdna exekútorka to doposiaľ podľa zoznamu ňou vykonaných procesných úkonov k 30.06.2021 v exekučných konaniach nezistila) a svoju podližnosť voči žalovaným 1/ - 3/ tak môže splácať buď zo svojho príjmu, prípadne jednorazovo z úveru pod..

15. Napokon pokiaľ ide o námietku premlčania v danom prípade je nutné rozlišovať, či sa jedná o nárok na zaplatenie škody (aj nemajetkovej ujmy) alebo o nárok na poskytnutie plnenia z poistenia a to z dôvodu jednako rôznej dĺžky premlčacích dôb pri týchto dvoch nárokoch, ako aj z dôvodu rôznych počiatkov ich plynutia. Kým pri nároku na náhradu škody sa tento nárok podľa cit. § 106 ods. 1 a 2 OZ premlčuje v objektívnej (3 alebo 10 rokov pri úmyselne spôsobenej škode) a subjektívnej (2 roky) premlčacej dobe, ktoré v prípade subjektívnej doby plynú odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá a v prípade objektívnej doby, ktorá plynie odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví, pri ktorej sa uplatňuje iba subjektívna premlčacia doba. Tak pri nároku na plnenie z poistenia sa uplatňuje všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá podľa cit. § 104 OZ začína plynúť za rok po poistnej udalosti. V danom prípade, ako už bolo uvedené si žalobkyňa podanou žalobou uplatnila voči žalovanej 4/ (poisťovňa) nárok na plnenie z poistenia titulom nemajetkovej ujmy, t.j. na plnenie z PZP a teda, keďže k poistnej udalosti došlo 01.04.2007, tak od 01.04.2008, čo je rok po poistnej udalosti, by tak trojročná premlčacia doba na uplatnenie si tohto nároku uplynula 01.04.2011, takže z tohto pohľadu, by tak nárok z poistenia uplatnený v tomto konaní žalobou podanou 10.02.2020 bol premlčaný, avšak premlčaný by nebol, keby si tento nárok z PZP žalobkyne (pôvodca škody), žalovaní 1/ - 3/, tak ako už bolo uvedené uplatnili aj voči žalovanej 4/ (poisťovni) už v pôvodnom konaní, ktoré bolo začaté žalobou podanou 30.03.2010. Aj z uvedeného dôvodu sa tak javí do kontextu veci nezapadajúcou pripomienka žalobkyne a žalovaných 1/ - 3/, podľa ktorej ak žalovaná 4/ chcela namietat' premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, mala tak učiniť v pôvodnom konaní ako vedľajší účastník, pretože tak ako to bola uviedla aj právna zástupkyňa žalovaného 4/ na pojednávaní, žalovaná 4/ nechcela v pôvodnom konaní namietat' premlčanie žalovanými 1/ - 3/ uplatneného nároku, pretože ten v tom čase pôvodného konania ani

premlčaný nebol, takže ani toto nebol pre žalovanú 4/ dôvod motivujúci ju k vstupu do pôvodného konania, ako vedľajšieho účastníka, žalovaná 4/ však v tomto konaní namietala premlčanie nároku z poistenia, uplatneného žalobkyňou v tomto konaní. Napokon aj vďaka tomu, že žalovaní 1/ - 3/ v pôvodnom konaní neuplatnili riadne svoje priame nároky z PZP žalobkyne, ako pôvodcu škody aj voči žalovanej 4/, čo bolo dôvodom na zamietnutie žaloby, nastala patová situácia aj v otázke premlčania, pretože, ako už bolo uvedené nemajetková ujma je nemerateľná a je potrebné ju preukázať, resp. ustáliť, k čomu došlo až právoplatnosťou rozsudku okresného súdu č.k. 2C/71/2010-191 z 28.09.2015, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/262/2016-222 z 19.12.2017 nadobudli právoplatnosť 10.02.2018, teda na prvý pohľad by sa zdalo, že až od tohto dátumu by mala byť žalovaná 4/ povinnou plniť z PZP, ktorého nároku sa žalobkyňa v tomto konaní domáha a teda až od tohto dátumu 10.02.2018 by mala byť počítaná trojročná premlčacia lehota na uplatnenie si práv z poistenia, avšak zákon explicitne v cit. §104 OZ uvádza, že pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba už „za rok po poistnej udalosti“ a nie až od preukázania škody, takže nárok na jej uplatnenie by mal byť uplatnený včas aj keď by jej suma bola ustálená súdnym rozhodnutím až neskôr, t.j. dôležitý a podstatný je okamih jej uplatnenia a nie konečného jej preukázania. Aj uvedená patová situácia zacyklenia sa nároku voči žalovanej 4/ na plnenie z PZP, ktorá nastala v dôsledku nie riadneho nie včasného uplatnenia si tohto nároku tak žalobkyňou ako aj žalovanými 1/ - 3/ voči žalovanej 4/, svedčí o snahe podaním v ad hoc okolnostiach tejto veci „netradičnej“ žaloby obchádzať označenými subjektami uvedené svoje skoršie procesné pochybenia, ktoré však nenastali v dôsledku medzery v zákone, ale v dôsledku konania samotnej žalobkyne a žalovaných 1/ - 3/. Napokon ku krajským súdom v pôvodnom konaní konštatovanej „nekorrektnosti“ námietky premlčania možno poukázať na judikatúru Najvyššieho súdu SR napr. vo veciach sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo 17.02.2011; sp. zn. 7 Cdo 226/2016 z 13.12.2017; sp. zn. 7 Cdo 507/2014 z 28.04.2018 a sp. zn. 1 Cdo 85/2017 z 18.10.2018. Podľa Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 41/2012 cit. „... ak žalobca nevhodnou voľbou prostriedku ochrany svojich práv z objektívneho hľadiska vlastným zavinením vytvoril podmienky pre neskoršie úspešné vznesenie námietky premlčania práva žalovaným, uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ“.

16. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa cit. § 257 CSP, takže aj keď mala žalovaná 4/ v konaní plný úspech, okresný súd jej voči v konaní neúspešnej žalobkyne nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že vzhľadom na danosť dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobkyne jednako v tom, že vzhľadom na nie zanedbateľnú sumu žalovaného nároku, od ktorej by bol tento nárok na náhradu trov odvíjaný, by priznanie nároku na ich náhradu voči žalobkyne, už aj tak pre jej nepriaznivú finančnú situáciu mohol mať likvidačné účinky (okresný súd mal za to, že žalobkyňa by si teraz mala radšej plniť svoje záväzky voči žalovaným 1/ - 3/ a nie vynakladať svoje finančné prostriedky na trovy) a jednako aj v tom, že v danom prípade si žalobkyňa svoj nárok uplatňovala prostredníctvom nového, resp. ešte doposiaľ vo svojej podstate nejudikovaného prostriedku ochrany, z ktorého dôvodu je tu vyššia miera neistoty výsledku sporu. Okresný súd poznamenal, že vzhľadom na uvedené konštatovanie 100 % úspechu žalovanej 4/ v spore, ktorému na druhej strane zodpovedá 100% neúspech žalobkyne, by pri aplikácii cit. § 255 CSP v spojení s cit. § 257 CSP mal výrok o trovách konania snáď znieť „Žalovanej 4/ nepriznáva voči žalobkyne nárok na náhradu trov konania“, avšak keďže na strane žalovanej boli aj žalovaní 1/ - 3/, ktorí síce na prvý pohľad boli v konaní na strane úspešnej žalovanej procesnej strany, keďže strana žaloby bola neúspešnou, avšak keďže rozhodnutie vo veci bolo aj napriek uvedenému procesnému postaveniu žalovaných 1/ - 3/, neúspešným aj voči nim, okresný súd vzhľadnuc identické okolnosti hodné osobitného zreteľa ako u žalobkyne aj na strane žalovaných 1/ - 3/, rozhodol tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

17. Označený rozsudok včas podanými odvolaniami napadla žalobkyňa a žalovaní 1/-3/.

18. Žalobkyňa ho napadla v celosti, a to z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Mala za to, že žaloba v prospech tretieho uplatnená v tomto konaní má slúžiť na ochranu, resp. ochranu žalobkyne ako poistenej. Touto žalobou sa domáha zbavenia a odbremenia od plnenia, ktoré má za ňu plniť žalovaná 4/ ako poisťovateľ, ktorá od začiatku pristúpila k likvidácii takým spôsobom, že odmietla vstúpiť do súdneho konania vedeného pod sp. zn. 2C/71/2010 ako vedľajší účastník na strane žalovanej (tu ako žalobkyňa) a súčasne odmietla plnenie nemajetkovej ujmy dôvodiac, že PZP ju nekryje. Z uvedeného dôvodu nemôže byť reč o porušení práva na spravodlivý proces vo vzťahu žalovanej 4/ z dôvodu,

že nebola účastníkom súdneho konania pod sp. zn. 2C/71/2020, lebo o ňom vedela, mohla a mala možnosť sa ku nemu pripojiť. Podľa názoru odvolateľky sa mal súd zaoberať jedine otázkami, či poistený má právo a právny nárok žiadať, aby poisťovňa plnila plnenie za žalovaného a či tu nie sú dôvody na odmietnutie plnenia poisťovňou, preto sa súd nemal zaoberať dôvodmi, či poškodení v konaní pod sp. zn. 2C/71/2010 žalovali aj poisteného aj poisťovňu, resp. prečo žalovali iba poisteného a súčasne nežalovali aj poisťovňu, resp. prečo nežalovali iba poisťovňu. Tým, že poškodení žalovali iba poisteného, využili jednu z možností, ktoré im zákon o PZP umožňuje a uvedené im iba sťažuje prístup k plneniu od poisťovne. Avšak skutočnosť, že vzniklo toto konanie, nemôže zabrániť ochrane poisteného, za ktorého má poisťovňa povinnosť plniť. Žalobkyňa rovnako nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie o premlčaní jej nároku voči žalovanej 4/. Nemajetkovú ujmu treba subsumovať pod pojem škoda, preto v danom prípade začala plynúť premlčacia doba najskôr prvým dňom nasledujúcim po právoplatnom skončení konania pod sp. zn. 2C/71/2010 dňa 10.02.2018, resp. najneskôr uplynutím 15 dní po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi v zmysle § 11 ods. 7 zákona o PZP. Žalobkyňa vyzvala žalovanú 4/ písomne dňa 12.02.2018 na plnenie v zmysle týchto právoplatných rozhodnutí v prospech poškodených, teda uplynutím 15 dní po doručení tejto výzvy spolu s rozhodnutiami sa stalo splatným plnenie v prospech poškodených. Pri prijatí právneho názoru, že pri upletení nároku žalobkyne išlo o škodu, by premlčacia doba bola dvojročná subjektívna, pretože o tom, kto za škodu zodpovedá (žalovaná 4/) žalobkyňa vedela, ale o výške sa dozvedela až dátumom právoplatnosti skončenia konania pod sp. zn. 2C/71/2010, t.j. 10.02.2018 a žaloba bola na súde podaná dňa 10.02.2020. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a jej žalobnému návrhu vyhovieť a priznať jej trovy celého konania.

19. Žalovaní 1/-3/ sa vo svojej odvolacej replike k odvolaniu žalobkyne plne stotožnili s jej názormi prezentovanými v odvolaní. Súhlasili s namietaným nezákonným poskytnutím ochrany práva na spravodlivý proces žalovanej 4/, ktoré viedlo k zamietnutiu žaloby a vzhľadom na preukázané nezákonné nekonanie žalovanej poisťovne vyznelo nielen neudržateľne, ale hlavne krajne nespravodlivo. Jedinou príčinou iniciovania súdneho konania (vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 9C/8/2020) bolo len chronické odmietanie žalovanej poisťovne splniť si svoju základnú zákonnú a zmluvnú povinnosť voči žalobkyňi. Takisto sa stotožnili s námietkami o tom, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/8/2020 nemal zákonné oprávnenie skúmať a posudzovať okolnosti podania žaloby a vedenia súdneho konania pod sp. zn. 2C/71/2010 a následne vyvodzovať právne závery vedúce k procesnému neúspechu žalobkyne v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 9C/8/2020. Žaloba, o ktorej sa viedlo súdne konanie pod sp. zn. 9C/8/2020 procesne zodpovedala inému hmotnoprávnemu vzťahu, ako bol hmotnoprávny vzťah, ktorému procesne zodpovedala žaloba, o ktorej sa viedlo súdne konanie pod sp. zn. 2C/71/2010. Tak ako namieta odvolateľka, poškodení ako žalobcovia svojim procesným postupom voči škodkyňi ako žalovanej v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 2C/71/2010 absolútne žiadnym spôsobom nemohli ovplyvniť a ani neovplyvnili hmotnoprávne povinnosti poisťovne voči poistenej vyplývajúce z hmotnoprávného vzťahu medzi poisťovňou a povinne zmluvne poistenou škodkyňou. Práve len splnenia základnej povinnosti žalovanej poisťovne voči poistenej sa domáhala žalobkyňa a výlučne k tomuto sa mala vzťahovať rozhodovacia činnosť súdu v súdnom konaní pod sp. zn. 9C/8/2020, pritom neexistovala žiadna zákonná prekážka brániaca súdu, aby vyhovel žalobe v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/8/2020, keďže len takýmto spôsobom by bol súčasne zabezpečený nielen prístup žalovaných k plneniu, ale aj ochrana poistenej žalobkyne, za ktorú mala poisťovňa povinnosť plniť. Rovnako sú zhodného názoru, že právne závery súdu vo vzťahu k údajnému premlčaniu nároku žalobkyne ako poistenej voči žalovanej poisťovni predstavovali nesprávne právne posúdenie uvedenej hmotnoprávnej námietky. Navrhli, aby súd vyhovel odvolaniu žalobkyne v celom rozsahu a zmenil rozsudok tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a zaviazal žalovanú 4/ k náhrade trov konania v rozsahu 100%, alternatívne, aby zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

20. Žalovaná 4/ vo svojej odvolacej replike k odvolaniu žalobkyne navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a uplatnila trovy odvolacieho konania. S odvolaním žalobkyne nesúhlasila, považuje ho za nedôvodné a nie je možné sa súhlasiť ani s jej závermi. Mala za to, na úspešnú žalobu v prospech tretieho je potrebné kumulatívne splnenie nasledovných požiadaviek: a/ objektívny záujem žalobcu na poskytnutí plnenia medzi žalovanými do takej miery, že tým dôjde k zmene jeho postavenia, b/ nemožnosť žalobcu domôcť sa ochrany inými prostriedkami, c/ vyriešenie všetkých vzťahov medzi sporovými stranami súvisiacich s navrhovaným plnením v prospech tretieho. V konaní pod sp. zn. 2C/71/2010 žalovaní 1/-3/ v postavení žalobcov uplatnili voči žalobkyňi v postavení žalovanej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá im vznikla zásahom do ich osobnostných

práv usmrtením ich rodičov pri dopravnej nehode, za ktorú zodpovedala žalobkyňa. Voči žalovanej 4/ však žalovaní 1/-3/ svoje nároky do dnešného dňa neuplatnili, hoci im v tom nič nebránilo, a teda slobodne prejavili svoju vôľu, aby im vzniknuté nároky v tejto súvislosti uspokojila výlučne žalobkyňa bez ohľadu na to, či ich k tomu viedli iné vnútorné dôvody, alebo nevhodná voľba prostriedkov ochrany ich práv. V súčasnosti sú nároky žalovaných 1/-3/ voči žalovanej 4/ (od 03.04.2010) premlčané a sú to výlučne žalovaní 1/-3/, ktorí svojim postupom pri uplatňovaní svojich práv spôsobili možnosť žalovanej 4/ účinne namietiť premlčanie ich nárokov voči nej. Žalovaná 4/ nebola účastníkom konania pod sp. zn. 2C/71/2010, v ktorom sa posudzovali podmienky vzniku nárokov žalovaných 1/ - 3/ na náhradu nemajetkovej ujmy a ich výška. Postavenie žalobkyne by aj tak ostalo nezmenené, lebo v prípade plnenia žalovanej 4/ v prospech žalovaných 1/-3/, by žalovanej 4/ vznikol regresný nárok voči žalobkyňi, ktorá dopravnú nehodu spôsobila v stave opitosti. K podaniu žaloby v súdnej veci žalobkyňa pristúpila po viac ako 13 rokoch, teda k usporiadaniu vzťahov nepristúpila bezodkladne po tom, ako sa dozvedela o spôsobe uplatnenia nárokov žalovaných 1/-3/, hoci jej v tom nič nebránilo. Žaloba v prospech tretieho tak nie je na mieste. Rovnako je správny záver súdu prvej inštancie o premlčaní v tomto spore uplatneného nároku, lebo ide o právo z poistenia, ktoré sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť rok od poistnej udalosti.

21. Žalobkyňa sa vo svojej odvolacej duplike stotožnila s názormi, ktoré vo svojej odvolacej replike k jej odvolaniu prezentovali žalovaní 1/-3/, ktorí zdôraznili/zduplikovali dôvody podaného odvolania žalobkyňou a potvrdili dôvodnosť a vecnosť ňou podaného odvolania. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobkyňi trovy prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalovanej 4/.

22. Žalobkyňa sa vo svojej odvolacej duplike, ktorou reagovala na odvolaciu repliku žalovanej 4/ uviedla, že sa nestotožňuje s obsahom jej vyjadrenia a ani s právnou argumentáciou. K otázke premlčania zotrvala na uvedenom v bodoch 19. až 23. odvolania, rovnako v otázke priamej žalovateľnosti poisťovne zotrvala na uvedenom v bodoch 16. a 17. odvolania. Neustála argumentácia toho, že žalovaní 1/-3/ mali v súdnom konaní žalovať priamo poisťovňu a z dôvodu jej nežalovateľnosti došlo k premlčaniu nárokov, je neopodstatnené. K požiadavkám, ktoré by mali byť podľa názoru žalovanej 4/ splnené pre úspech žaloby v prospech tretieho uviedla, že žalovaná 4/ tieto požiadavky iba uviedla, bez toho, aby zdôvodnila, resp. poukázala na to, v čom (v tomto konkrétnom prípade) splnené neboli či už zo strany žalovaných 1/ - 3/, resp. žalobkyne ako poistenej. Zdôraznila, že priama žalovateľnosť poisťovne mala len uľahčiť, ale nie zamedziť vymáhaniu poistného plnenia v prípade, že poškodení vyzývajú poisteného na náhradu škody a poistený následne bude v tejto veci kontaktovať poisťovňu, aby pristúpila k likvidácii poistnej udalosti. Za takej situácie mala poisťovňa automaticky povinnosť vstúpiť na stranu svojho poisteného, pretože ide o subjekt, ktorý má a má mať právny záujem na výsledku konania. Podľa jej názoru musí byť vždy naplnené v prvom rade hmotné právo, v tomto prípade ustanovenie § 4 zákona o PZP (pokiaľ si poistený vo vzťahu k poisťovni splnil svoje povinnosti) a procesné právo musí obsahovať riešenie právneho vzťahu podľa hmotného práva. V opačnom prípade by vo vzťahu k žalobkyňi v časti náhrady nemajetkovej ujmy nemalo toto ustanovenie zmysel, a bolo by obsolétym ustanovením. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná jej trovy prvostupňového aj odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalovanej 4/.

23. Žalovaní 1/-3/ vo svojej odvolacej triplike ku odvolaniu žalobkyne uviedli, že s obsahom podania žalobkyne sa plne stotožňujú a vyjadrujú s ním súhlas, pričom v ostatnom odkazujú na svoje odvolanie zo dňa 15.08.2021 a vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne zo dňa 07.09.2021.

24. Žalovaní 1/-3/ ho napadli v I. zamietavom výroku, a to rovnako z dôvodu nesprávnych skutkových zistení, ako aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Súčasne napadnutý rozsudok považujú za arbitrárny (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Namietali, že zamietnutím žaloby došlo k spôsobeniu závažnej majetkovej ujmy na ich strane, keďže nedošlo k zaviazaniu žalovanej 4/ na peňažné plnenie, ktoré bola povinná zo zákona plniť titulom PZP a tým zbaviť žalobkyňu jej záväzkov a uspokojiť judikované pohľadávky. Zamietnutím žaloby tak prišli o reálnu šancu akokoľvek sa dostať k poistnému plneniu, ktoré žalovaná 4/ nezákonne odmietla plniť, pričom nie je možné prehliadnuť, že od počiatku súhlasili so žalobou, čo však nebolo zohľadnené súdom v meritornom rozhodnutí. Súdu prvej inštancie vytýkajú, že im neposkytol, ako slabším subjektom - spotrebiteľom - ochranu, ale generoval iba dôvody vedúce k zamietnutiu ich žaloby tkvejúce predovšetkým vo vytknutí ich údajných pochybení ako aj pochybení žalobkyne, pred začatím tohto súdneho konania,

a na druhej strane neprehliadnuteľným spôsobom poskytol nezákonnú ochranu žalovanej 4/. Tu poukázali, že žalovaná 4/ v konaní pod sp. zn. 2C/71/2010 napriek ich výzvam, ako aj výzvam zo strany súdu, do konania ako vedľajší účastník, hoc jej v tom nič nebránilo, odmietla vstúpiť, tam si svoje procesné práva neuplatnila a súd prvej inštancie tento jej ničím neodôvodnený odmietavý postoj v tu súdnej veci prehliadol. Tento odmietavý postoj mal súd vyhodnoť výlučne v neprospech žalovanej 4/ a na ťarchu ochrany jej práva na spravodlivý proces. Poukázali taktiež na body 22. - 24. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/262/2016, ktoré súd prvej inštancie neakceptovateľne podľa ich názoru neprijal, čím porušil nie len ich právnu istotu, ale aj právnu istotu žalobkyne, a to v nezákennom ochranárskom prístupe k právam žalovanej poisťovne, čo namietajú ako nezákonné a neprípustné. Uviedli, že potom niet absolútne žiadnej právnej istoty žalobkyne, pokiaľ táto postupuje dôsledne v súlade s právnym názorom vysloveným krajským súdom očakávajúc naplnenie jeho záverov, pričom bolo nesporne preukázané, že právoplatné rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu spolu s výzvou na dobrovoľné plnenie boli poisťovní po právoplatnom skončení konania preukázateľne riadne a včas doručené tak žalobkyňou ako aj žalovanými, preto závery súdu prvej inštancie v tomto smere sú rozporné s vykonaným dokazovaním a príslušnou právnou úpravou. Takéto závery označujú za svojvoľné, bez opory v hmotnom práve a samoučelné pri poskytovaní nezákonnej súdnej ochrany žalovanej poisťovni. Namietali, že vykonaným dokazovaním, ktoré nebolo zohľadnené, bolo preukázané, že žalovaná poisťovňa odmietla dobrovoľne plniť, čím preukázateľne ukončila akékoľvek prešetrovanie na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Dôvodom odmietnutia akéhokoľvek plnenia za žalobkyňu bol zo strany žalovanej 4/ prekonaný názor, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá z PZP. Namietali, že záver o absencii riadneho uplatnenia nárokov neobstojí ani v zmysle správneho právneho posúdenia a ani v zmysle produkovaného skutkového stavu. Rovnako namietali závery uvedené pod bodom 50. odôvodnenia a ani úvahy o regresnom nároku poisťovne neboli vôbec na mieste. Uviedli, že k podaniu žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy pristúpili tesne pred uplynutím trojročnej premlčacej doby a poukázali na rozsudok súdneho dvora vo veci Haasová. Súčasne mala byť námietka premlčania vznesená žalovanou 4/ vyhodnotená ako nedôvodná. Navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a zaviazá žalovanú 4/ k náhrade trov konania v celom rozsahu, alternatívne, aby zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu žalovaných 1/-3/ vyjadrila tak, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s vecnými dôvodmi podaného odvolania. Dôvody podaného odvolania len potvrdzujú opodstatnenosť žaloby, správnosť postavenia účastníkov ako strán sporu, petitu žalobného návrhu, skutkového aj právneho zdôvodnenia žaloby.

26. Žalovaná 4/ sa k odvolaniu žalovaných 1/ - 3/ vyjadrila tak, že s týmto ich odvolaním nesúhlasí z dôvodu, že toto bolo podané neoprávnenými osobami. V tomto prípade pritom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Z tohto je zrejmé, že toto rozhodnutie je v neprospech žalobkyne a už preto nemôže byť v neprospech žiadneho zo žalovaných a to ani žalovaných 1/ - 3/. Ak teda súd žalobe nevyhoviel, tak zároveň žalovaným 1/ - 3/ neuložil povinnosť prijať určité plnenie od žalovaného 4/. Takéto rozhodnutie je voči žalovaným 1/ - 3/ z procesného hľadiska prijateľnejšie (výhodnejšie) ako bolo uplatnené žalobou, nakoľko žalovaným 1/ - 3/ nebola uložená žalobkyňou požadovaná povinnosť. Aj preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané aj v prospech žalovaných 1/ - 3/, preto je na mieste, aby odvolací súd odvolanie žalovaných 1/ - 3/ odmietol podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku. Pokiaľ sa týka obsahu „odvolania“, tak je viac ako zarážajúce, že žalovaní 1/ - 3/ opakovane útočia na žalovanú 4/, že si neplnila riadne svoje povinnosti, pričom sa nebránila ľstou ale v súlade s v rozhodnom čase ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR ako najvyššej súdnej autority, podľa ktorej nebola daná vecná legitímácia poisťovateľa. Žiadnym spôsobom nebránila žalobkyňu a žalovaným 1/ - 3/ v tom, aby svoje nároky voči nej uplatnili riadne a včas. Žalovaní 1/ - 3/ pritom vytykajú, že odmietla vstúpiť do konania vedeného Okresným súdom Bardejov vo veci sp. zn. 2C/71/2010, čo nebola povinná urobiť, avšak prehliadajú, že ak mali záujem o plnenie od nej, boli to práve oni, kto tak svojou procesnou aktivitou mohol urobiť. Za tejto situácie nie je na mieste vytykať, že si riadne chráni svoje práva a oprávnené záujmy (a to napríklad aj vznesením námietky premlčania), pritom nemožno prehliadnuť, že žalovaní 1/ - 3/ zmenu rozhodovacej činnosti súdov v priebehu plynutia času vykladajú výlučne na jej ťarchu. Celé podanie žalovaných 1/ - 3/ pritom vyznieva tak, že subjektom, ktorý spôsobil vzniknutú situáciu, ktorá viedla k tomuto konaniu, je žalovaná 4/, to však nie je pravda. Na záver uviedla, že žalovaní 1/ - 3/ si zvýšenú ochranu slabšej strany v sporovom konaní celkom zjavne mýlia s povinnosťou

súdu neprihliadať na všetky okolnosti veci v záujme dosiahnutia rozhodnutia priaznivejšieho pre slabšiu sporovú stranu. Toto hraničí s nepochopením predmetného inštitútu. V ostatnom sa ich argumentácia do značnej miery „prekrýva“ s argumentáciou žalobkyne v jej odvolaní, ku ktorej sa už podrobne vyjadria, preto sa k nej nebude opakovane vyjadrovať.

27. Žalovaní 1/ - 3/ k podanému vyjadreniu žalobkyne uviedli, že sa plne stotožňujú s vyjadrením žalobkyne k ich odvolaniu. Toto jej vyjadrenie považujú za vecne a právne správne. Žalobkyňa sa taktiež stotožnila s materiálnym poňatím ich postavenia ako osôb nesporne oprávnených na podanie odvolania, kedy tento prístup, výklad práva na podanie riadneho opravného prostriedku musí mať a má vždy prednosť pred formálnym, formalistickým výkladom práva, bez naplnenia jeho materiálnej stránky. Aj vzhľadom na uvedené tak navrhujú, aby bolo ich odvolaniu vyhovené v celom rozsahu v zmysle jeho písomného vyhotovenia.

28. Žalovaní 1/ - 3/ k podanému vyjadreniu žalovanej 4/ uviedli, že sa vôbec nestotožňujú s jej právnou argumentáciou, považujú ju za právne neudržateľnú pre prísny formalizmus, bez akéhokoľvek náznaku poňatia aj materiálnej stránky veci, resp. bez akejkolvek možnosti pripustenia výkladu predmetných ustanovení tak, aby boli tieto aplikované v súlade s cieľom naplnenia aj materiálnej stránky zákona. Namietali, že žalovaná 4/ podáva neprípustný, veľmi zjednodušený výklad príslušných zákonných ustanovení, a to spôsobom zužujúcim, čím spôsobuje, že jej uchádza podstata veci a dochádza k jednoznačnému vyprázdneniu práva na spravodlivý súdny proces a súdnu ochranu. Žalovaná 4/ nezohľadňuje pri svojej argumentácii skutočnosť, že hoc žalovaným 1/ - 3/ mala byť v zmysle žaloby uložená povinnosť, táto povinnosť mala byť uložená v ich ekonomický prospech a prijatím plnenia od žalovanej 4/ by sa naplnila podstata a zmysel PZP zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kedy im bola spôsobená preukázateľne nemajetková ujma poistenia. Preto nemožno hodnotiť výsledok súdneho konania ako výsledok, ktorý je v prospech žalovaných 1/ - 3/, ale ako výsledok, ktorý je krajne v ich neprospech, to všetko zohľadňujúc materiálnu stránku veci, preto sú subjekty oprávnené na podanie odvolania. Rovnako namietali správnosť a upotrebitelnosť argumentácie žalovanej 4/, ktorá v zásade len predstavuje odkopírovanie toho, čo uviedol prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Uviedli, že už zaujali kritický postoj k predmetnej argumentácii vedúcej k zamietnutiu žaloby, a to najmä vo svojom odvolaní. Predmetné vyjadrenie žalovanej 4/ neprináša nič nové či relevantné. Súčasne si dovoľujú vyhodnotiť argumentáciu žalovanej 4/ za nesprávnu aj odkazom na argumenty uvedené v odvolaní žalobkyne, ktoré vyvracajú správnosť argumentov žalovanej 4/ uvedených v tomto jej vyjadrení k odvolaniu žalovaných 1/ - 3/. S poukazom na uvedené zotrvávajú na odvolaní v jeho písomnom znení a navrhujú, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a zaviazá žalovanú 4/ k náhrade trov konania v rozsahu 100%, alternatívne zruší rozsudok a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

29. Žalobkyňa vo svojom následnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/-3/ poukázala podľa jej názoru na takmer identický spor, v ktorom poistený ako žalobca žaloval poisťovňu ako žalovanú, aby zaplatila plnenie v zmysle zákona o PZP, ktoré by poistený žalobca následne zaplatil poškodeným. Toto plnenie už bolo predtým poškodeným proti žalovanému poistenému priznané právoplatným rozhodnutím, pričom v tomto konaní poisťovňa vystupovala ako vedľajší účastník, a odmietala dobrovoľné plnenie (OS SL, sp. zn. 2C/284/2014). Preto vlastne poistený podal žalobu voči poisťovni, ktorý nárok odvolací súd (KS PO, sp. zn. 11Co/21/2020) posúdil ako poistné plnenie odvodený od § 4 ods. 1, 2 zákona o PZP. Poisťovňa, ktorá v základnom konaní nebola priamo žalovaná, ale vystupovala iba ako vedľajší účastník, bola nakoniec zaviazaná na zaplatenie poistného plnenia priamo poistenému. V otázke premlčania poukázala na bod 25. odôvodnenia cit. rozsudku odvolacieho súdu, ktorý s poukazom na § 11 ods. 7 zákona o PZP uzavrel, že nárok tam uplatnený nemôže byť premlčaný, lebo ten súvisel s poistným plnením a zároveň sa jednalo o nárok na náhradu škody, a preto bola na mieste aplikácia všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 OZ. Preto ani jej nárok v tu súdnej veci voči žalovanej 4/ nemôže byť premlčaný, lebo rozsudkom vo veci sp. zn. 2C/71/2010, právoplatným 10.02.2018, jej bola uložená povinnosť zaplatiť poškodeným nemajetkovú ujmu do štyroch mesiacov odo dňa jeho právoplatnosti, ktoré uplynuli 11.06.2018, t.j. v nasledujúci deň 12.06.2018 začala plynúť trojročná všeobecná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 12.06.2021. Žalobkyňa navyše doručila žalovanej 4/ listom z 12.02.2018 právoplatný rozsudok okresného súdu ako aj odvolacieho súdu (vo veci sp. zn. 2C/71/2010 a 6Co/262/2016) a označeným listom ako aj listom z 14.09.2018 vyzvala žalobkyňa žalovanú 4/ na plnenie v zmysle citovaných rozhodnutí súdov. Opätovne navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a jej žalobnému návrhu vyhovieť a priznať jej trovy celého konania v plnom rozsahu voči žalovanej 4/.

30. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne a žalovaných 1/-3/ nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok je vo výroku vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

31. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

32. Odvolací súd v odvolacom konaní tak posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanou arbitrárnosťou, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

33. K otázke oprávnenosti žalovaných 1/-3/ na podanie odvolania v zmysle § 359 CSP v súdnej veci odvolací súd uvádza. Áno, opticky žalovaní 1/-3/ vystupovali na úspešnej strane, lebo žaloba bola zamietnutá. Zamietavé rozhodnutie súdu prvej inštancie je však k žalovaným 1/-3/ svojou podstatou znevýhodňujúce, lebo v opačnom prípade, teda v prípade kladného rozhodnutia o žalobe, by došlo k zaviazaniu žalovanej 4/ na peňažné plnenie práve v prospech žalovaných 1/-3/. Žalovaní 1/-3 sú tak bezpochyby subjektom oprávneným k podaniu odvolania.

34. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré odvolatelia uvádzali vo svojich odvolaniach, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

35. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie stranami tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné.

36. V súdnej veci žalobkyňa a žalovaní 1/-3/ spoločne uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, žalovaní 1/-3/ aj podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

37. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP). Právo (strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, pričom rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

38. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovanými 1/-3 v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalovaní 1/-3/ s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovel. Napadnutý rozsudok tak nie je arbitrárny.

39. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, na ktorý zhodne poukazujú všetci odvolatelia, je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli stranami prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyplývajú z prednesov strán. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

40. Odvolatelia v odvolaniach vychádzajú z odlišných skutkových záverov než súd prvej inštancie a robia z vykonaných dôkazov vlastné skutkové závery týkajúce sa dôvodnosti žaloby. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa považuje taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 191 CSP. Podľa citovaného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, poprípade poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ustanoveniam § 192 - § 194 CSP. Odvolacím dôvodom podľa cit. zák. ust. totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

41. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Napokon polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru pre odlišné skutkové závery vyvodzované odvolateľmi, pričom odvolateľmi namietaná nesprávnosť vytvorenia skutkového základu nie je daná, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

42. Výskyt rozdielných rozhodnutí v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva (viď m. m. nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 51/2014). Rozhodnutie iného senátu toho istého odvolacieho súdu, na ktorý v otázke premlčania poukazovala žalobkyňa (sp. zn. 11Co/21/2020) nenapĺňa atribúty pojmu ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít. Nemá ani horizontálnu záväznú silu pre senát prejednávajúci tento spor. Potom neexistuje žiadna prekážka, pre ktorú by senát prejednávajúci tento spor, nemohol nezdieľať názory vyslovené vo vyššie označenom rozhodnutí iného senátu, a naopak, nemohol dať za pravdu názoru vysloveného v preskúmanom rozhodnutí súdu prvej inštancie, a to predovšetkým s poukazom na ust. § 15 ods. 2 zákona o PZP, podľa ktorého na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťiteľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku voči osobe, ktorá škodu spôsobila [(teda ustanovenie § 104 Obč. zák.), Komentár k zákonu o PZP, J. Krajčo, vydavateľstvo EUROUNION, str. 3516, NS SR, sp. zn. 2MCdo/9/2013]. Polemiku v tomto smere môže vyvolať navyše i otázka, či ide vôbec o podobnú vec, ak v žalobkyňou označenej veci poistený škodca žaloval na plnenie priamo poisťovňu, navyše za situácie, ak z jeho strany došlo k určitému plneniu nemajetkovej ujmy v prospech poškodených, kde v tu súdnej veci sa poistená škodkyňa domáha plnenia od poisťovne v prospech poškodených, ktorým nateraz titulom nemajetkovej ujmy ani len čiastočne neplnila.

43. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v I. zamietavom výroku ako vecne správne potvrdil, keď tento správne rozhodol i o nároku na náhradu trov konania II. výrokom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správne a úplné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v časti trov konania.

44. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, je potrebné uviesť, že v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná 4/, lebo odvolanie žalobkyne a žalovaných 1/-3/ bolo nedôvodné, preto by jej zásadne patrila náhrada trov odvolacieho konania. Odvolací súd však pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania, rovnako ako i prvoinštančný súd (viď body 57. a 58. jeho odôvodnenia) zohľadňoval okolnosti tohto prípadu a rozhodol, že stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania aplikujúce ustanovenie § 257 CSP nepriznáva.

45. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).